

Bringing the Convention closer to home
La Convention à votre porte

Terorismul¹

1. Concepte-cheie privind terorismul și CEDO.....	1
2. Prevenirea terorismului	2
3. Intervenții care vizează oprirea atacurilor teroriste	4
4. Arestarea și detenția preventivă a persoanelor suspectate de terorism	4
5. Proceduri penale împotriva persoanelor suspectate de terorism	5
6. Tratatul persoanelor suspectate sau condamnate pentru terorism pe perioada detenției.....	6
7. Expulzarea sau extrădarea persoanelor suspectate sau condamnate pentru terorism	7
8. „Extrădări extraordinare” ale persoanelor suspectate de terorism	7
9. Observații finale privind terorismul și CEDO	8

1. Concepte-cheie privind terorismul și CEDO

Terorismul este un flagel care a afectat multe țări. A revendicat viețile multor oameni nevinovați și contravine valorilor democratice fundamentale și drepturilor omului, începând cu dreptul la viață, pe care toate statele obligate prin Convenție au datoria de a-l proteja². Guvernele, poliția, poliția secretă și instanțele s-au aflat în fruntea luptei împotriva terorismului, dar cum pot face aceasta și în același timp să se asigure că își respectă propriile obligații privind drepturile omului? Ar fi drept ca suspectii să fie torturați cu scopul de a obține informații? Dar supravegherea apelurilor telefonice și a e-mailurilor? Ar trebui ca un guvern să fie în măsură să anuleze alegeri, să închidă ziare sau să desfășoare procese în secret?

Acestea sunt tipurile de întrebări la care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a trebuit să răspundă în activitatea sa de apărare a Convenției Europene a Drepturilor Omului în țările semnatare. Într-adevăr, prima hotărâre a Curții³, din 1960, privea un bărbat care fusese deținut în temeiul unor competențe speciale anti-terorism în Irlanda. După cum se va vedea, hotărârile Curții demonstrează că statele trebuie să își armonizeze acțiunile de combatere a terorismului cu obligația de a respecta drepturile omului.

¹ © Council of Europe/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2016
Curtea nu își asuma răspunderea juridică pentru conținutul acestui text.

² Articolul 1 din [Orientările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind drepturile omului și combaterea terorismului](#) adoptate de Comitetul de Miniștri la 11 iulie 2002

³ *Lawless împotriva Irlandei*, 332/57, 14 noiembrie 1960

Permiteți-mi să subliniez că această Convenție oferă statelor o marjă de manevră pentru a aborda ceea ce se consideră a fi situații de urgență. Aceasta se regăsește la articolul 15, care permite statelor să deroge de la anumite obligații. Acest lucru poate avea loc „în caz de război sau de alt pericol public ce amenință viața națiunii”. Orice măsuri pot fi luate numai în măsura în care sunt strict necesare în situația respectivă și trebuie să fie în concordanță cu celelalte obligații ale statului în temeiul dreptului internațional.

Cu toate acestea, pentru a răspunde la una dintre problemele ridicate mai devreme, există anumite drepturi care nu pot fi ignorate, inclusiv dreptul de a nu fi supus torturii sau altor forme de rele tratamente, astfel cum este garantat de articolul 3. Acesta este unul dintre drepturile considerate ca fiind absolute prin Convenție și nicio derogare nu este posibilă în nicio împrejurare⁴.

Chiar înainte de a invoca articolul 15, statele pot limita majoritatea drepturilor din Convenție, acelea care nu sunt considerate absolute, pentru anumite motive. Acestea includ situații de urgență, cum ar fi, de exemplu, amenințarea unui atac terorist iminent, dar nu se limitează la astfel de situații. Statele se bucură de ceea ce Curtea a numit o largă marjă de apreciere, cu alte cuvinte o amplă putere discreționară, pentru a echilibra drepturile persoanelor și interesele securității naționale⁵.

Așa cum se va arăta în această prezentare, lupta împotriva terorismului nu dă statelor mână liberă pentru a interfera cu drepturile persoanelor aflate sub jurisdicția lor. Guvernele vor trebui întotdeauna să demonstreze că măsurile pe care le-au luat în vederea combaterii terorismului au fost justificate de unul sau mai multe dintre motivele prevăzute de textul Convenției sau potrivit interpretării Curții din cadrul hotărârilor acesteia.

Să aruncăm acum o privire la unele cauze-cheie care implică aspecte legate de terorism.

2. Prevenirea terorismului

Pentru a preveni terorismul, statele pot lua măsuri care, de exemplu, interferează cu dreptul la respectarea vieții private, a libertății de exprimare sau de asociere ori cu dreptul la alegeri libere.

Articolul 8 din Convenție prevede că orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private. Cu toate acestea, lupta împotriva terorismului permite utilizarea unor metode speciale de supraveghere în scopul de a colecta informații care ar putea ajuta la prevenirea actelor teroriste sau la arestarea și urmărirea penală a persoanelor suspectate de terorism.

Încă din 1970, Curtea a admis că legislația care acordă competențe de supraveghere secretă a corespondenței prin poștă, a e-mailurilor și a telecomunicațiilor este, în împrejurări excepționale, necesară într-o societate democratică, în interesul securității naționale și/sau pentru apărarea ordinii sau prevenirea criminalității⁶. Mai recent, Curtea a constatat că supravegherea suspectilor de terorism utilizând un sistem de poziționare globală (GPS) nu a încălcat dreptul acestora la viața privată, astfel cum este garantat la articolul 8⁷. În acea cauză, Curtea a considerat că existau garanții adecvate pentru a preveni utilizarea arbitrară a unor astfel de metode.

⁴ *Öcalan împotriva Turciei* [GC], [46221/99](#), § 179, CEDO 2005-IV și *A. și alții împotriva Regatului Unit* [GC], [3455/05](#), § 126, CEDO 2009

⁵ *Leander împotriva Suediei*, [9248/81](#), § 59, 26 martie 1987

⁶ *Klass și alții împotriva Germaniei*, [5029/71](#), 6 septembrie 1978, seria A, nr. 28, § 48

⁷ *Uzun împotriva Germaniei*, [35623/05](#), § 80, CEDO 2010 (fragmente)

Pe de altă parte, s-a constatat că competențele acordate poliției, în temeiul legislației speciale anti-terorism, de a opri și a percheziționa oameni fără niciun motiv întemeiat de a-i suspecta de săvârșirea unei infracțiuni încălcau dreptul reclamantilor la respectarea vieții lor private⁸. În acea cauză, marja discreționară conferită poliției a fost prea largă și nu a fost însoțită de garanții juridice adecvate împotriva abuzurilor.

Să analizăm acum libertatea de exprimare, care este protejată prin articolul 10, în contextul prevenirii terorismului. Curtea a constatat că condamnarea unor jurnaliști pentru publicarea declarațiilor făcute de membrii suspectați ai unui grup terorist armat, care au fost considerate drept o incitare la violență, nu a încălcat drepturile jurnaliștilor în temeiul acestei dispoziții⁹. De asemenea, o amendă moderată pentru complicitate la apologia terorismului, care a fost aplicată autorului unei caricaturi însoțite de un titlu provocator cu privire la atacul asupra World Trade Center din 2001 nu a fost considerată o încălcare a drepturilor autorului întemeiate pe articolul 10. În acea cauză, Curtea a admis că, având în vedere momentul publicării, la numai două zile după atac, autorul trebuie să fi fost conștient de impactul pe care cel mai probabil urma să îl aibă¹⁰.

Într-o altă cauză, s-a constatat că suspendarea publicării unor ziare în temeiul legislației speciale anti-terorism, chiar și pentru o perioadă relativ scurtă, constituie o încălcare a articolului 10¹¹. Prin folosirea unei forme de cenzură, instanțele naționale au impus, în opinia Curții, limitări nejustificate ale rolului esențial de „câine de pază” al presei.

Nu s-a constatat o încălcare a articolului 10 într-o cauză inițiată de un acționar majoritar al unui ziar săptămânal, care fusese condamnat pentru difuzare de propagandă separatistă. Săptămânalul deținut de acesta a publicat scrisori vehemente din partea cititorilor în care autoritățile erau acuzate de săvârșirea unor acte represive brutale în sud-estul Turciei. Având în vedere contextul general de terorism în care au fost publicate textele, precum și faptul că acestea erau capabile să incite la violență și ură, Curtea a admis că autoritățile naționale au oferit motive suficiente și relevante pentru a interfera cu libertatea de exprimare a reclamantului¹².

Dar cum rămâne cu prevenirea terorismului și libertatea de asociere, care este protejată de articolul 11 și care include drepturile partidelor politice și ale altor organizații? Ei bine, s-a constatat că un guvern nu a încălcat această dispoziție atunci când a dizolvat partidele politice ale căror scopuri politice directe erau contrare principiilor democratice ale Constituției țării respective¹³. În acea cauză, instanțele naționale constataseră deja că partidele politice în discuție au avut o contribuție esențială la o organizație teroristă și că actele și discursurile membrilor lor nu au exclus folosirea forței cu scopul de a-și atinge obiectivele.

Într-o altă cauză Curtea nu a constatat nicio încălcare a dreptului la alegeri libere atunci când grupurile electorale care au desfășurat activități ilegale în cadrul partidului și care fuseseră dizolvate din cauza legăturilor lor cu o organizație teroristă, au fost excluse din alegeri¹⁴. Dizolvarea grupurilor

⁸ *Gillan și Quinton împotriva Regatului Unit*, [4158/05](#), § 87, CEDO 2010 (fragmente)

⁹ *Falakaoglu și Saygılı împotriva Turciei*, [22147/02](#) și 24972/03, §§ 29-37, 23 ianuarie 2007

¹⁰ *Leroy împotriva Franței*, [36109/03](#), §§ 36-48, 2 octombrie 2008

¹¹ *Ürper și alții împotriva Turciei*, [14526/07](#) et al., §§ 44-45, 20 octombrie 2009

¹² *Sürek împotriva Turciei* (nr. 1) [GC], [26682/95](#), §§ 59-65, CEDO 1999-IV

¹³ *Herri Batasuna și Batasuna împotriva Spaniei*, [25803/04](#) și 25817/04, §§ 94-95, CEDO 2009

¹⁴ *Etxebarria și alții împotriva Spaniei*, [35579/03](#) et al., §§ 51-56, 30 iunie 2009

Herritarren Zerrenda împotriva Spaniei, [43518/04](#), § 43, 30 iunie 2009

a fost proporțională cu scopul protejării democrației și, având în vedere lipsa oricărui comportament arbitrar din partea autorităților, nu a încălcat libera exprimare a opiniei publice.

3. Intervenții care vizează oprirea atacurilor teroriste

Pentru a opri atacurile teroriste, statele pot fi obligate să folosească forța letală.

Totuși, așa cum am menționat mai devreme, acestea au obligația de a proteja dreptul fiecărei persoane la viață, astfel cum este garantat de articolul 2, iar aceasta include viețile persoanelor suspectate de terorism. Folosirea forței letale pentru autoapărare trebuie să fie „absolut necesară” pentru a fi justificată în temeiul acestei dispoziții. De exemplu, s-a considerat că uciderea în 1988 de către militarii britanici a trei membri ai Armatei Republicane Irlandeze suspectați de pregătirea unui atac cu bombă a încălcat articolul 2, deoarece operațiunea ar fi putut fi efectuată fără a se recurge la forța letală¹⁵.

Pe de altă parte, moartea unor ostatici într-un teatru din Moscova din cauza unui gaz folosit pentru neutralizarea răpitorilor nu a fost considerată o încălcare a articolului 2¹⁶. Deși gazul a fost periculos și potențial letal, nu a fost folosit cu intenția de a ucide. Gazul a produs efectul dorit asupra teroriștilor, făcând ca cei mai mulți dintre ei să își piardă cunoștința, a ajutat la eliberarea restului ostaticilor și a redus riscul producerii unei explozii. Totuși, în acea cauză Curtea a constatat separat că Rusia nu și-a îndeplinit obligațiile pozitive rezultând din articolul 2, întrucât operațiunea de salvare a 900 de ostatici a fost insuficient pregătită.

4. Arestarea și detenția preventivă a persoanelor suspectate de terorism

Arestarea sau detenția preventivă a persoanelor suspectate de terorism trebuie să fie conformă cu dreptul lor la libertate și la siguranță, astfel cum este garantat de articolul 5.

În primul rând, trebuie să existe motive întemeiate pentru a suspecta o persoană de terorism pentru ca arestarea să fie justificată în temeiul acestei dispoziții¹⁷. Cu toate acestea, poliția ar putea avea nevoie în mod frecvent să aresteze un suspect de terorism pe baza unor informații fiabile, dar care nu pot fi, fără a pune sursa informațiilor în pericol, dezvăluite suspectului sau prezentate în fața instanței. Prin urmare, Curtea a statuat că articolul 5 alineatul (1) din Convenție nu ar trebui să fie interpretat astfel încât să reprezinte o povară disproporționată asupra autorităților în cadrul luării unor măsuri eficiente de combatere a terorismului în ceea ce privește respectarea obligației lor care decurge din Convenție de a proteja viața¹⁸.

Cu toate acestea, într-o cauză împotriva Marii Britanii, Curtea a decis că detenția pe perioadă nedeterminată pe motive de securitate națională a unor cetățeni străini suspectați de terorism, atunci când aceste persoane nu au putut fi deportate deoarece riscau rele tratamente în țara de destinație, a fost contrară articolului 5¹⁹. Pentru a permite acest tip de detenție, Marea Britanie a

¹⁵ *McCann și alții împotriva Regatului Unit* [GC], [18984/91](#), 27 septembrie 1995, § 213, seria A nr. 324

¹⁶ *Finogenov și alții împotriva Rusiei*, [18299/03](#) și 27311/03, CEDO 2011 (fragmente)

¹⁷ *Fox, Campbell și Hartley împotriva Regatului Unit*, [12244/86](#), 12245/86 și 12383/86, 30 august 1990, seria A nr. 182, § 35

¹⁸ *O'Hara împotriva Regatului Unit*, [37555/97](#), § 35, CEDO 2001-X, *Sher și alții împotriva Regatului Unit*, [5201/11](#), 20 octombrie 2015 (nu este definitivă)

¹⁹ *A. și alții împotriva Regatului Unit* [GC], [3455/05](#), § 190, CEDO 2009

solicitat o derogare în temeiul articolului 15, pe care l-am analizat anterior, însă s-a constatat că măsura este în mod nejustificat discriminatorie între cetățenii britanici și cei străini.

În general, durata detenției unei persoane suspectate de terorism nu trebuie să depășească o perioadă rezonabilă. În consecință, detenția preventivă a unor deținuți acuzați de apartenență la o organizație teroristă bască cu durate cuprinse între patru ani și jumătate și aproape șase ani a fost considerată contrară articolului 5 alineatul (3)²⁰.

Articolul 5 alineatul (4) garantează dreptul persoanelor suspectate de terorism de a beneficia de examinarea rapidă a legalității deținerii lor. Absența unei astfel de examinări a condus la constatarea unei încălcări a acestei dispoziții într-o cauză privind un resortisant irakian suspectat de a avea legături cu Al-Qaeda, care a fost deținut într-un centru închis de tranzit în așteptarea deportării sale din Belgia²¹.

Statele trebuie să respecte, de asemenea, garanțiile procedurale ale căilor de atac. Nu s-a constatat nicio încălcare a articolului 5 alineatul (4) într-o cauză privind reținerea pe motive de securitate națională a unor materiale legate de legalitatea deținerii unor cetățeni străini suspectați de terorism²². În acea cauză, cerința procedurală a unei căi de atac a fost îndeplinită, întrucât materialul care nu era secret împotriva a cinci dintre reclamanți a fost suficient de detaliat pentru a permite contestarea eficientă a legalității deținerii reclamanților.

5. Proceduri penale împotriva persoanelor suspectate de terorism

Asemeni oricărei persoane acuzate de săvârșirea unei infracțiuni, persoanele suspectate de terorism au dreptul la un proces echitabil, astfel cum este garantat de articolul 6.

În primul rând, preocupările legate de securitate sau de ordine publică nu justifică încălcarea dreptului acuzatului de a păstra tăcerea și de a nu se autoincrimina²³.

Curtea a constatat că declarația obținută de către poliție de la un minor, care fusese arestat sub suspiciunea de complicitate la o organizație teroristă și căruia i se refuzase accesul la un avocat în perioada în care fusese reținut de poliție, nu poate fi folosită ca probă împotriva acestuia²⁴.

Într-o altă cauză, interzicerea accesului persoanei deținute la un avocat timp de aproape șapte zile, limitarea numărului și a duratei întâlnirilor, precum și faptul că aceste întâlniri nu au putut avea loc în privat au fost de asemenea considerate încălcări ale articolului 6 alineatul (3) litera (c) din Convenție²⁵.

Mai mult, folosirea în cadrul procedurilor penale a declarațiilor obținute prin tortură sau orice altă formă de rele tratamente face ca procedura în ansamblu să devină în mod automat inechitabilă, mai precis contrară articolului 6²⁶. Aceasta se aplică nu numai în cazul în care victima tratamentului, contrar articolului 3, este chiar persoana pârâtă, dar și în cazul în care sunt implicați terți.

²⁰ *Berasategi împotriva Franței*, [29095/09](#), 26 ianuarie 2012; *Esparza Luri împotriva Franței*, [29119/09](#), 26 ianuarie 2012; *Guimon Esparza împotriva Franței*, [29116/09](#), 26 ianuarie 2012; *Sagarzazu împotriva Franței*, [29109/09](#), 26 ianuarie 2012 și *Soria Valderrama împotriva Franței*, [29101/09](#), 26 ianuarie 2012

²¹ *M.S. împotriva Belgiei*, [50012/08](#), § 166, 31 ianuarie 2012

²² *A. și alții împotriva Regatului Unit* [GC], [3455/05](#), § 220-222, CEDO 2009

²³ *Heaney și McGuinness împotriva Irlandei*, 34720/97, § 58, CEDO 2000-XII

²⁴ *Salduz împotriva Turciei* [GC], [36391/02](#), §§ 62-63, CEDO 2008

²⁵ *Öcalan împotriva Turciei* [GC], [46221/99](#), §§ 148, CEDO 2005-IV

²⁶ *Gäfgen împotriva Germaniei* [GC], [22978/05](#), § 187, 1 iunie 2010

De exemplu, Curtea a decis că expulzarea unui reclamant din Regatul Unit în Iordania, unde fusese condamnat în lipsă pentru diferite infracțiuni legate de terorism, ar încălca dreptul său la un proces echitabil. Motivul acestei decizii a constat în existența unui risc real ca probele obținute prin tortura altor persoane să fie admise împotriva sa în cadrul rejudecării cauzei în Iordania²⁷.

Un alt exemplu este cauza privind un resortisant marocan arestat și judecat în Belgia pentru implicare în activități teroriste. Curtea a constatat că declarațiile incriminatoare, care fuseseră obținute din partea unui martor dintr-o țară terță, nu ar fi trebuit admise ca probe de către instanțele belgiene fără să verifice în prealabil dacă martorul respectiv a fost supus unui tratament contrar articolului 3, astfel cum susținuse reclamantul în cauza respectivă²⁸.

6. Tratatul persoanelor suspectate sau condamnate pentru terorism pe perioada detenției

Persoanele suspectate de terorism aflate în detenție preventivă trebuie, de asemenea, să fie tratate într-un mod care să nu contravină articolului 3 și, astfel cum s-a menționat mai sus, interdicției absolute a torturii și a tratamentelor inumane și degradante prevăzute de acesta. Utilizarea unor tehnici de interogare precum acoperirea completă a capului, privarea de somn, hrană și apă sau supunerea unei persoane la zgomot au fost considerate incompatibile cu articolul 3, având în vedere suferința fizică și mentală intensă pe care o cauzează victimelor²⁹.

Persoanele condamnate pentru terorism beneficiază de aceeași protecție împotriva tratamentelor contrare articolului 3 pe perioada detenției. De exemplu, perchezițiile corporale integrale, inclusiv în zonele cele mai intime, la care a fost supusă o persoană condamnată pentru terorism după fiecare vizită primită la închisoare, timp de peste doi ani, au fost considerate ca fiind forme de tratament degradant³⁰.

Pe de altă parte, nu s-a constatat nicio încălcare a articolului 3 în cazul unui terorist internațional periculos care fusese condamnat la închisoare pe viață și fusese ținut în regim de izolare timp de opt ani³¹. În acea cauză, Curtea a decis că în ansamblu condițiile de detenție nu au fost suficient de severe pentru a constitui tratamente inumane sau degradante, luând în considerare condițiile fizice ale detenției reclamantului, faptul că nu fusese ținut în izolare completă, precum și caracterul său și pericolul pe care îl reprezenta.

În cazul unei alte persoane deținute pentru terorism, Curtea a reținut că lipsa posibilităților de comunicare, combinată cu dificultățile majore de a accesa închisoarea ale vizitatorilor acesteia s-au ridicat la gradul de tratament inuman³². Cu toate acestea, creșterea numărului de activități desfășurate alături de alți deținuți și a frecvenței vizitelor familiei s-a dovedit a fi făcut continuarea detenției sale compatibilă cu articolul 3.

²⁷ *Othman (Abu Qatada) împotriva Regatului Unit*, [8139/09](#), §§ 285 și 287, CEDO 2012

²⁸ *El Haski împotriva Belgiei*, [649/08](#), § 99, 25 septembrie 2012

²⁹ *Irlanda împotriva Regatului Unit*, [5310/71](#), Hotărârea din 18 ianuarie 1978, seria A nr. 25, § 168

³⁰ *Frérot împotriva Franței*, [70204/01](#), §§ 47-48, 12 iunie 2007

³¹ *Ramirez Sanchez împotriva Franței* [GC], [59450/00](#), § 150, CEDO 2006-IX

³² *Öcalan împotriva Turciei* (nr. 2), [24069/03](#) et al., 18 martie 2014

7. Expulzarea sau extrădarea persoanelor suspectate sau condamnate pentru terorism

În cazul în care există un risc real ca o persoană suspectată sau condamnată pentru terorism să fie supusă unor rele tratamente în alt stat, interdicția returnării în țara respectivă este absolută, indiferent de infracțiunile săvârșite anterior sau de comportamentul acesteia³³.

De exemplu, Curtea a decis că executarea unei hotărâri de deportare a unui terorist în Tunisia, unde acesta fusese condamnat în lipsă, ar încălca drepturile sale întemeiate pe articolul 3, deoarece guvernul italian nu primise suficiente asigurări diplomatice că reclamantul nu ar risca să sufere tratamente interzise de Convenție³⁴.

Curtea a fost de asemenea sesizată cu cauze în care statele pârâte au extrădat sau au deportat persoane suspectate de terorism, în pofida indicațiilor adresate de Curte guvernelor în cauză, în conformitate cu articolul 39 din Regulamentul Curții, de a se abține de la a face aceasta până când Curtea ar fi avut posibilitatea de a examina pe fond plângerile reclamantilor. De exemplu, Curtea a constatat încălcarea articolului 3 și a articolului 34 în cazul unui reclamant resortisant tunisian care a fost extrădat, în pofida unei hotărâri întemeiate pe articolul 39 a Curții, din Belgia în Statele Unite – unde se confrunta cu posibilitatea închisorii pe viață pentru infracțiuni legate de terorism care nu puteau fi considerate reductibile conform Convenției³⁵.

8. „Extrădări extraordinare” ale persoanelor suspectate de terorism

În ultimii ani, anumite state s-au implicat în așa-numitele „extrădări extraordinare” ale persoanelor suspectate de terorism. Cunoscută și ca „transfer extrajudiciar”, aceasta este o măsură care implică transferul unei persoane dintr-o jurisdicție sau un stat în altă jurisdicție sau stat, în scopul deținerii și interogării în afara sistemului de drept comun. Această măsură este absolut incompatibilă cu statul de drept și cu valorile protejate prin Convenție, din cauza ignorării deliberate a garanțiilor unui proces echitabil³⁶.

De exemplu, Curtea a constatat încălcarea articolului 5 în cazul reținerii ilegale a unui resortisant german de origine libaneză care fusese suspectat de legături cu teroriști și fusese supus unei „extrădări extraordinare”. În speță, acesta fusese predat agenților Agenției Centrale de Informații a Statelor Unite (CIA), care opera în acea perioadă în „Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei”³⁷. În acea cauză, Curtea a constatat de asemenea încălcarea articolului 3, pentru motivul torturii și tratamentelor inumane și degradante la care acesta fusese supus pe durata detenției.

Încălări a patru articole din Convenție, articolele 2, 3, 5 și 6, au fost constatate în cazul unei persoane suspectate de terorism care fusese predată agenților CIA operativi în Polonia și care fusese deținută la baza navală a Statelor Unite din Guantánamo Bay în Cuba în urma unei „extrădări extraordinare”³⁸. În hotărârea pronunțată, Curtea a solicitat de asemenea Poloniei să ceară asigurări

³³ *Saadi împotriva Italiei* [GC], [37201/06](#), CEDO 2008

³⁴ *Saadi împotriva Italiei* [GC], [37201/06](#), § 147-149, CEDO 2008

³⁵ *Trabelsi împotriva Belgiei*, [140/10](#), §§ 121-139 și 144-154, 4 septembrie 2014

³⁶ *Babar Ahmad și alții împotriva Regatului Unit* (dec.), [24027/07](#), 11949/08 și 36742/08, § 114, 6 iulie 2010

³⁷ *El-Masri împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei* [GC], [39630/09](#), CEDO 2012

³⁸ *Al Nashiri împotriva Poloniei*, [28761/11](#), §§ 518-519, 24 iulie 2014

autorităților Statelor Unite în sensul că reclamantul nu va fi condamnat la moarte în urma „extrădării extraordinare”.

9. Observații finale privind terorismul și CEDO

Istoria trecută și recentă demonstrează că statele se confruntă cu provocări serioase din partea terorismului și a violenței pe care acesta o generează și că este adesea necesar ca acestea să ia măsuri de o excepțională strictețe pentru a-l combate. Astfel cum a precizat Curtea într-una dintre hotărârile sale, unui stat nu i se poate cere „să aștepte ca dezastrul să lovească înaintea de a lua măsuri împotriva lui”³⁹.

Astfel cum a fost arătat în această prezentare, în lupta lor împotriva terorismului, statele trebuie să găsească un echilibru între datoria de a proteja siguranța națională și viețile persoanelor aflate sub jurisdicția lor și obligația de a respecta alte drepturi și libertăți garantate de Convenție.

Atunci când examinează dacă măsurile anti-terorism sunt conforme cu Convenția sau o încalcă, Curtea ia în considerare cu atenție toate împrejurările cauzei. Acest tip de control, la nivel european, are drept scop să se asigure că lupta împotriva terorismului și protejarea drepturilor omului pot coexista.

Toate cauzele la care se face referire în această prezentare pot fi găsite în baza de date HUDOC⁴⁰. Informații suplimentare sunt disponibile pe site-ul Curții⁴¹ și în materialele de formare relevante ale HELP⁴², Programul Consiliului Europei privind educația în materie de drepturile omului pentru profesioniștii din domeniul juridic.

³⁹ *A. și alții împotriva Regatului Unit* [GC], [3455/05](#), § 177, CEDO 2009

⁴⁰ <http://hudoc.echr.coe.int>

⁴¹ www.echr.coe.int

⁴² www.coe.int/help